

Vaizdo klipų idėja ir analitiškumas

Totalinė Rusijos agresija prieš Ukrainą, agresyvi jos retorika kitų kaimyninių šalių atžvilgiu, Lietuvos pašonėje veikianti nesaugi Astravo atominė elektrinė, dažnėjantys gamtos kataklizmai – aplinkybės, kurioms ruoštis privalu ne tik instituciniu lygmeniu. Kiekvienas pilietis yra atsakingas už savo ir savo šeimo narių saugumą, tad rengiantis dienai X būtina atlikti tam tikrus namų darbus. Išvykimo krepšys, šeimos planas, būtiniausios atsargos, penkių žingsnių programa, o svarbiausia, žinojimas, kaip elgtis, ne tik gali išgelbėti gyvybę įvykus nelaimei, bet jau šiandien padės gyventi ramiau ir jaustis užtikrinčiau.

Atrodytų, geopolitinė situacija turėtų savaime užtikrinti gyventojų pasirengimą – pavojaus artumas ir realumas nedviprasmiškai suponuoja, kad turime būti pasiruošę. Trejus metus nenutrūkstamai transliuojamas informacijos srautas iš Ukrainos, sugriautų miestų vaizdai, informacija apie civilių gyventojų aukas – akivaizdus įspėjimas kiekvienam piliečiui. Vis tik, kaip rodo apklausų duomenys, vos penktadalis gyventojų turi susiruošę išvykimo krepšį, o šeimos planą – tik 15 procentų respondentų (Vidaus reikalų ministerija, 2025).

Toki visuomenės abejingumą būtų galima paaiškinti įgimtu žmogaus siekiu būti komforto būsenoje – galvojame, kad nelaimė (liga, karas, gaisras ir t.t.) gali nutikti kitam, bet ne man. Gyvename itin neramiais laikais, vis tik slapta tikimės, kad negandos mus aplenks. Tokios pat tendencijos buvo stebimos ir Ukrainos visuomenėje, prieš prasidedant pilno masto karui. Nors Vakarų šalių žvalgybos ne kartą įspėjo apie Rusijos intervenciją, Ukrainos visuomenė, įskaitant politinį elitą, iki galo rimtai nevertino siunčiamų pranešimų. 2022 metų vasario pirmosiomis dienomis atlikta apklausa parodė, kad tik 20 proc. ukrainiečių tikėjo, kad greit prasidės Rusijos puolimas, likusi visuomenės dalis skeptiškai vertino pilno masto karo galimybę (Gorshenin Institute, 2022). Tokios nuotaikos vyravo nepaisant fakto, kad Vakarų šalys iškėlinėjo ambasadas iš Kyjivo, savo piliečius ragino palikti šalį, o Rusija prie Ukrainos sienų jau buvo sutelkusi karinį kontingentą. Dauguma žmonių toliau gyveno įprastą gyvenimą, ignoruodami tokius gausius ir nedviprasmiškus įspėjimus.

Kita svarbi aplinkybė, paaiškinanti ganėtinai menką visuomenės pasirengimą ekstremalioms situacijoms – itin dideli žmonių lūkesčiai institucijoms. Tikimasi, kad valstybė kartu su NATO sąjungininkais mus apsaugos, o nelaimės atveju – viskuo pilnai pasirūpins. Nors valstybės institucijos atsakingai vertina visas grėsmes ir joms ruošiasi, visuomenei būtina perduoti žinutę, kad ir kiekvieno piliečio pasirengimas bei elgesys krizinėje situacijoje yra gyvybiškai svarbus. Tik tinkama institucijų ir piliečių sąveika gali užtikrinti efektyvų krizės valdymą, maksimaliai išsaugant žmonių gyvybes.

Taigi, kuriant vaizdo reportažus apie pasirengimą ekstremalioms situacijoms, labai svarbu visuomenę ne tik informuoti, bet ir didinti jos budrumą, sąmoningumą, keisti elgseną, didinti asmeninę atsakomybę ir motyvaciją. Kuriant klipus bus vadovaujamasi šiomis strateginėmis rekomendacijomis:

- Kampanijos šūkį „Žinojimas saugo“ perteikti vizualiai paveikiomis priemonėmis, parodant, kaip tinkamas pasirengimas gelbėja krizės akivaizdoje.
- Kurti klipus, kurie ne tik būtų informatyvūs, bet ir turėtų emocinį krūvį, ne tik atkreiptų dėmesį, bet ir paskatintų veikti.
- Akcentuoti mobiliąją programėlę LT72, kaip nepakeičiamą įrankį, kalbant apie pasirengimą ekstremalioms situacijoms.
- Pažymėti kiekvieno žmogaus asmeninę atsakomybę – nors valstybės institucijos daro viską, kad užtikrintų piliečių saugumą, už savo ir artimųjų gerovę esame atsakingi ir patys.
- Siekti didesnio visuomenės psichologinio atsparumo – kai esi pasirengęs, jautiesi saugesnis dėl ateities, kokia neapibrėžta ji bebūtų.

Idėja. Kūrybinis aprašymas

Klipas prasideda apokaliptiniais vaizdais – kaukia oro pavojaus sirenos, aidi sprogimai, griūna namai, dega mašinos. Prasidėjo karinė agresija, vykdoma ataka. Tvyro visuotinė panika, gatvėmis blaškosi žmonės, kurių veiduose pasimetimas, panika, šokas. Girdisi šauksmai, sužeistųjų dejonės.

Kaip kontrastas šiame niūriame fone rodoma krizėms pasirengusi šeima, kuri veikia tiksliai, užtikrintai, ryžtingai. Kaukiant oro pavojaus sirenomis vyras paima mobilųjį telefoną su atidaryta programėle LT72 (stambiu planu), naršo žemėlapyje, kuriame pažymėtos priedangos. Pasižiūrėjęs į telefoną, vyras pakviečia šeimos narius palikti namus ir keliauti į artimiausią priedangą. Kiekvienas pasiima iš anksto paruoštus išvykimo krepšius (įskaitant vaikus) ir išskuba į priedangą. Ties įėjimu iš arti parodomas priedangos ženklas. Kitas planas – šeima saugiai vakarienįauja priedangoje, į mobiliąją programėlę ateina dar vienas pranešimas: „Žinojimas saugo“.

Idėjos pagrindimas

- Realistiški karo veiksmai padės atkreipti auditorijos dėmesį ir sukels emocijas, kurios skatins veikti – ruošti krizėms.
- Per kontrastą bus labai akivaizdžiai parodoma, kaip žinojimas apsaugo – veikimas pagal tinkamą algoritmą gelbėja tavo ir artimųjų gyvybes, ir atvirkščiai – panika, pasimetimas, pasirengimo grėsmėms stoka lemia skaudžias pasekmes.
- Klipse bus labai aiškiai komunikuojama LT72 mobilioji programėlė, gyvybiška jos svarba, parodant, kad ir kur būtum, krizės akivaizdoje tave pasieks būtina informacija.
- Į siužetą integruojamos visos esminės žinutės – programėlė, išvykimo krepšys, šeimos planas, priedangos, elgsena įvykus ekstremaliai situacijai.

Vaizdo klipo bazinė struktūra (kompozicija)

<i>Scena, vieta, laikas, aplinka</i>	<i>Titrai</i>	<i>Asmenys, pagrindiniai veikėjai</i>	<i>Veiksmas</i>	<i>Muzika</i>	<i>Garsai</i>
Eksterjeras Dienos metas, rodomi karo vaizdai 2-3 sek.		Fone tolimais matosi bėgiojantys, panikuojantys išsigandę žmonės.	Rodomas bendras miesto planas ir sprogimai, rūkstantys dūmai, apgriautos gatvės, apgriuvę statiniai, namai, butai. Oras darganas, o tai dar labiau sukuria niūrią, pilką, tamsią nuotaiką. Perėjimas su išnykstančiu vaizdu, kaip pro rūką.	Intensyvi muzika, nerimastinga, ritmas atitinka besikeičiančius kadrus.	Tiksinčio laikrodžio garsas, gali girdėtis išsigandusių žmonių keliami garsai/ dūsavimai, panikos garsai.
Eksterjeras dienos metas, miškas/laukas 2-3 sek.		Matomi nuožmiai nusiteikę kariai.	Rodomi vaizdai su ginkluotais kariais besiruošiančiais atakai. Perėjimas su išnykstančiu vaizdu, kaip pro rūką.	Tęsiasi intensyvi muzika.	Tiksinčio laikrodžio garsas, gali girdėtis išsigandusių žmonių keliami garsai/ dūsavimai, panikos garsai.
Eksterjeras dienos metas, rūkas, vaizdas jau Lietuvoje 2-3 sek.	“Visi tikisi geriausio, bet ruoškis blogiausiam”		Stambiu planu filmuojamos kaukiančios sirenos. Perėjimas su išnykstančiu vaizdu, kaip pro rūką.	Tęsiasi intensyvi muzika.	Tiksinčio laikrodžio garsas, gali girdėtis išsigandusių žmonių keliami garsai/ dūsavimai, panikos garsai.

Interjeras butas, svetainės/koridoriaus vaizdas 4-7 sek.		Vyras ir moteris (virš 35 m.), vaikas (8-10 metų) (senelė 70 metų)	Vyro (tėčio) žvilgsnis į tolį išgirdus sirenas, tada į savo šeimos narius. Jie atrodo persigandę. Vyras ramesnis, pasitikintis, žinantis, ką daro. Vyras parodo į koridoriuje sudėtas išvykimo kuprines.	Tęsiasi intensyvi muzika.	Sirenos garsas truputį nutyla, lieka tylus sirenos garsas.
Interjeras butas, svetainės/koridoriaus vaizdas 5-10 sek.		Vyras ir moteris (virš 35 m.), vaikas (8-10 metų) (senelė 70 metų)	Įjungiamas radijas, iš kišenės ištraukiamas telefonas, įjungiama programėlė LT72 (pasidaro specialus efektas, kai programėlė išlenda ant ekrano, parodomas priedangos žemėlapis.) Moteris ir vaikas žiūri į programėlės turinį ir palinksi, suprasdami planą	Tęsiasi intensyvi muzika.	Tęsiasi tylus sirenos garsas.
Interjeras namų koridoriaus vaizdas 4-7 sek.			Rodoma kaip šeima skubiai ir tvarkingai palieka namus, apsirengę iš anksto paruoštus tvarkingai sudėtus, sukabintus drabužius, batus, kuprines. Tvarkingai vienas paskui kitą eidami palieka namus.		Tęsiasi tylus sirenos garsas.
Eksterjeras dienos metas, priedangos vieta iš lauko (su matomu ženklų) 5-10 sek.		Vyras ir moteris (virš 35 m.), vaikas (8-10 metų) (senelė 70 metų)	Rodomas priedangos ženklas stambiu planu, vaizdas stambėja ir rodoma kaip šeima skuba, bet ramiai eina prie priedangos vietos, filmuojama iš toliau kaip šeima eina, tada kitas kadras jau iš arčiau, iš nugaros. Fone matoma daugiau žmonių taip pat pasiruošusių, einančių prieglaudos link. Visi su išvykimo krepšiais, keletas žmonių su naminiais gyvūnais. Pilietiškai nusiteikę keli žmonės savanoriai padeda suvaldyti panikos apimtą srautą, arba žmonės vieni kitiems padeda, nesistumdo.	Tęsiasi intensyvi muzika.	Tęsiasi tylus sirenos garsas.
Interjeras priedangos vidus 5-10 sek.	“Žinojimas Saugo”.	Vyras ir moteris (virš 35 m.), vaikas (8-10 metų) (senelė 70 metų)	Visi keturi filmuojami atsisėdę priedangoje, daiktai šalia. Vaikas išima maisto, vandens ir žaislą iš kuprinės/išlikimo krepšio, paduoda ir mamai su tėčiu, senelei. Ramesnė nuotaika, dingsta įtampa iš veidų.	Intensyvi muzika tilsta, pereina į ramesnę melodiją, ramesnį taktą.	Užkadrinis balsas: Žinojimas saugo! Nedelsk – pasirūpink savo ir artimųjų saugumu jau dabar! Parsisiųsk

			Fone daugiau taip pat pasiruošusių žmonių. Tikrinama programėlė sekami įvykiai. Rodomas telefono ekranas rankoje, kuriame rodoma kaip veikia programėlė.		mobiliają programėlę LT72!
Užbaigiamieji kadrai 2-4 sek.	Šūkis - žinojimas saugo		Stambiu planu rodomas LT72 ženklas, mobiliosios programėlės vizualas (ženklas + šūkis „Žinojimas saugo“), taip pat Vidaus reikalų ministerijos logotipas ir Europos Komisijos ženklas.		

Meninis aprašymas

- Muzika

Muzika labai intensyvi, suintensyvinti nerimą, dėl to atkreipianti dėmesį. Muzika ir garso efektai kviečia atkreipti dėmesį į svarbią temą, pažiūrėti vaizdo klipą. Tiksintis laikas vaizduoja, kad iki tokių vaizdų mūsų šalyje gali likti ne daug laiko, kad reikia būti pasiruošusiems. Nustojęs tikseti garsas simbolizuoja artėjančią grėsmę, kurią pradeda sirenų garsas. Tai žiūrovui parodo, kad laikas nėra beribis, reikia veikti čia ir dabar ir skatina susimąstyti.

- Vaizdai

Pradžioje vaizduojami vaizdai, kurie sukrečia, dėl to tai sudomina įsitraukti ir toliau žiūrėti vaizdo klipą. Muzika vaizdams prideda įtampos, ji yra suderinta į vaizdų keitimosi/judėjimo taktą. Vaizdai atskleidžia, kaip svarbu būti pasiruošusiam, jie rodo gerą pavyzdį, kaip reikia elgtis įvykus ekstremaliai situacijai. Vaizdai yra sukrečiantys, edukuojantys, priverčiantys susimąstyti. Animacija - telefono holograma/ išdėdinimas aiškiai parodo programėlės turinį, kad kiekvienas vaizdo klipą žiūrintis jau susipažintų su programėlės išvaizda ir funkcijomis. Gale esanti animacija iš teksto yra puikus vaizdo klipo užbaigimas, skatinantis atsisiųsti ir naudotis programėle.

- Tekstas

„Žinojimas saugo“ labai aiškiai atskleidžia LT72 programėlės svarbą ir parodo, kuo naudinga ją turėti. Paskatina veikti, ir jei dar neturi informacijos, kaip elgtis įvykus grėsmei, tai parodo, kur susipažinti su šia informacija. Žinutė „nedelsk“ ragina veikti, imtis iniciatyvos, nebeatidėlioti pasirengimo ekstremalioms situacijoms. Ruoštis turime ne rytoj, ar po savaitės, o jau DABAR. Ne mažiau svarbus akcentas – pasirūpink savimi ir artimaisiais. Taip, valstybės institucijos daro viską, kad apsaugotų savo šalies piliečius, tačiau ne mažiau reikšmingas ir kiekvieno iš mūsų vaidmuo. Tik efektyvi institucinė ir pilietinė sąveika gali užtikrinti maksimalų rezultatą, kalbant apie saugumą, tad grėsmių akivaizdoje negalime būti tik pasyvūs stebėtojai.

Vaizdo klipų meninis paveikumas

